

dette Angreb havde vi hast Rystbanen. Ganske vist stod Statslaansparagraffen paa, men man havde et klart Indtryk af, at det vilde lykkes Ministeren med Folketinget i Ryggen den Gang at faa Landstinget til at fravige sit Standpunkt lige over for Statslaanen. Nu staa vi saaledes, at jeg ikke er sikker paa, at Statslaansparagraffen let vil blive fjernet fra dette Forslag, naar den saamtidig vil blive opretholdt paa andre Forslag, eller at det vil lykkes at stille dette Forslag anderledes end andre Jærnbaneforslag. Jeg for min Del ønsker det heller ikke. Banen er af den Natur, at der ikke er et Mennekte i Landet, der tvivler paa, at den vil betale sig særdeles godt, og der er derfor nogen Forskel paa denne Bane og de andre Jærnbaneforslag, vi pleje at behandle: at den vil betale sig, tvivler ingen paa. Ja, der har tidligere været utret Frygt fra Regeringens Side for, at den skulde betale sig paa en saadan Maade, at den skulde ødelægge Banen fra Kjøbenhavn til Helsingør, som gaar over Frederiksborg. (Afbrudelse af Ministeren). Der har fra Regeringens Side været henvist til, at man ikke turde give private Koncession paa Banen, fordi den gjorde en saadan Konkurrence, at den anden Regeringsbane vilde blive stærkt skadet derved. (Ministeren for offentlige Arbejder [Ingerslev]: Ja, med en Privatbane). Om det vilde være værre med en Privatbane end med en Regeringsbane, er jeg ikke sikker paa. Jeg ser paa Banen saaledes, at jeg mener, at Folketinget er noget bundet til den, og dernæst som en økonomisk særdeles heldig Bane og en Bane, som i alle Maader er rimelig at anlægge. Men Sagen stiller sig noget anderledes for mig, efter at der er kommet et Forslag gennem et Andragende til Folketinget, om at overgive denne Bane til private Koncessionshavere, og det er ogsaa af den Grund, jeg nærmest har taget Ordet. Jeg kan ikke se rettere end, at der er al mulig Anledning for Rigsdagen og ogsaa for Regeringen, til at tage dette Forslag under Overvejelse. Her foreligger et Forslag, hvis Detailler man ikke kan gaa ind paa, men som gaar ud paa, at private Mænd skulde bygge Banen fuldstændig efter Regeringens Plan og Ønske, og efter alt, hvad Regering og Rigsdag have forlangt paa dette Punkt, og saa skal Staten bag efter drive denne Bane mod at give 4 pCt. af Anlægssummen, en Anlægssum af 5 Millioner, omtrent, som Regeringen selv har opstillet, til dem, der anlægge den. Jeg vil slet ikke her nu udtale, at dette skulde være den rigtige og endelige Ordning, men jeg kan ikke

se rettere, end at der var nogen Rimelighed for at tage det under Overvejelse, og det saa meget mere, som jeg egentlig er af den Mening, at det ikke var uheldigt, om vi her i Landet kom noget bort fra at bygge Statsbaner, nemlig naar vi kunde faa dem byggede som Privatbaner. Jeg er ikke vis paa, at det Princip, vi have været inde paa i de sidste Aar, er rigtigt, nemlig det at fremme Statsbaneanlæg — der er ogsaa derved fremkommet utallige Ønsker og Fordringer fra mange Sider i Landet om at faa Statsbaneanlæg — og om det ikke var rimeligt for et Land som vort i langt højere Grad at gaa til Privatbaneanlæg, om hvilke jeg tror, at de kunne bygges og ofte drives billigere — vi have Eksempler derpaa — end Statsbaner. Nu har jeg set, at den ærede Minister i Landstinget — jeg har ikke Ordene for mig, men jeg tror ikke, det er urigtigt refereret — har afvist dette Andragendes Behandling ogsaa i Rigsdagen, foruden at han har afvist Andragerne med den Betragtning, at det ikke var muligt nu at tage det Spørgsmaal op, fordi der forelaa et saadant Lovforslag fra Regeringens Side om en Statsbane fra Kjøbenhavn til Helsingør. Men det er et Standpunkt, som jeg vil ønske, at den ærede Minister ikke alt for stærkt vil hævde (Ministeren for offentlige Arbejder [Ingerslev]: Det har jeg slet ikke indtaget!). Ja, saa kan jeg ikke læse, det gør mig meget ondt, men det forekommer mig dog, at jeg har Ret. I Svaret paa Andragendet siger den ærede Minister — jeg tør maaske oplæse to Linier med den ærede Formands Tilladelse: „at Ministeriet af Hensyn til, at det nævnte Lovforslag som ommeldt er undergivet Rigsdagens Behandling i alt Fald for Tiden ikke vil kunne optage en Forhandling paa Grundlag af en eventuel Bevilling som den omhandlede.“ Det synes mig egentlig ikke at være noget urigtigt Referat fra min Side, naar jeg siger, at den ærede Minister for Øjeblikket har afvist Andragendet paa Grundlag af, at der foreligger et Lovforslag af den Bestaafenhed i Rigsdagen (Ministeren for offentlige Arbejder [Ingerslev]: Ja, jeg skal straks forklare det). Ja, det er meget godt, men den ærede Minister afbryder mig hele Tiden, og derfor er det ogsaa rimeligt, at jeg straks tager Hensyn til den ærede Ministers Afbrudelser. Altsaa den ærede Minister har afvist Andragendet paa Grund af, at han har sit Lovforslag, og at man foreløbig skulde forhandle paa Lovforslagets Grund. Jeg tilstaa, at dette er for mig et urimeligt Standpunkt. Her foreligger et Andragende, som der var